

SHAN
INTRODUCTORY MATERIAL

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
I am an American and I need your help, but I do not speak your language. I'll point to the question in your language and you can point to the answer in your language.	ဂဝ်စုံပြိုအောင်းကာ,မေး၊လို့၊ဘန်း၊သယ်းရှိုးပဆိုး ၂။ ဖုး၊ကမ်း၊မောလာတိုး၍မျှမဲးတဲး။ စုံတေလိုးအေဖော်ထာမ်း၏။ အေး၊သား၊သူ့၊ သယ်းသူလိုးအေဖော်ဘွဲ့၊ခိုးအေး၊သာ့၊သူ့။	Gao-khaa ben gon jao a-may-ree-gun lae cow how sue joy bun khaa. Khaa um maw laad guam die. Khaa day jee-naae caw-taam nie pasa sue, lae how sue jee-nae caw-dob nie pasa sue.

COMMUNICATION

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
Will you help me?	သူတေလိုးပဆိုးရှုံး?	sue day joy bun khaa haa?
Is there someone that speaks English?	မီးအုံမောလာတိုး၍မျှမဲးကိုင်းဂလိုတိုးရှုံး?	me pow maw laad guam ing-galet haa?
Are they willing to help me?	မဆေးတေလိုးပဆိုးရှုံး?	mun day joy bun khaa haa?
Can they come here?	မဆေးတေမားကျေးနဲ့လိုံးရှုံး?	mun day ma ga nie lie haa?
I must go now but, I want to thank you for your help.	စုံတော်ဗျာယ့်။ ထူမ်းစုံဗျာတိုးသူလိုးပဆိုး။	khaa day gwa yow. zome khaa tee sue joy bun khaa.
My government will repay you for your kindness.	လူဗုံးပွင့်ကိုင်းရှုံးစုံတေတွဲ့၊တိုးတာင်းလို့ဖွင့်၍။	long bong zoeng hung khaa day dob taen taang-lee kong sue.
I greatly appreciate your assistance.	ကူမ်းဓတု့ဓတု့တိုးသူလိုးပဆိုး။	zome dae dae tee sue joy bun khaa.

BASIC NEEDS

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
May I have some water?	စီဆေးတော်ဗျာဆွဲမျှုံးစုံဗျာသောမ်းစုံဗျာ။	can-daw ow nam ma how khaa say gum khaa.
May I have some food?	စီဆေးတော်ဗျာပောင်းကာ်ပောင်းနိုဆမျှုံးစုံဗျာသောမ်းစုံဗျာ။	can-daw ow taang-gin ma how khaa say gum khaa.
I am injured. Is there someone that can help me?	ဂဝ်စုံဝါတ်၊လိုပ်း။ မီးအုံတိုးလွှားပဆိုးရှုံးလိုးရှုံး?	gao khaa jep to. mee phau tee joy ban khaa lie haa?
Do you have any bandages?	သူမီးဖုံးကဆေးမတုံးဖုံး၊တီးလိုပ်းရှုံး?	sue me kho un mutt-poog tee jep haa?
Can you contact someone to help me?	သူကပ်းသိုပ်း၊မျှဆေးလွှားပဆိုးရှုံးလိုးရှုံး?	sue gup sueb gon joy bun khaa lie haa?
Where is the latrine?	တီးကွား၊ဆွဲးဟုး၊ကျေးလွှား?	tee og nog you gaa lau?
I am very tired. Is there a place I can sleep?	စုံရှိုံးအေး။ မီးတီးရှိုံးစုံဗျာအွေးဆွဲးရှုံးရှုံး?	khaa hue naa. me tee how khaa nawn haa?
May I have a blanket, or more clothing?	စီဆေးတော်ဗျာပောင်းရှုံး၊စုံဗျာဆွဲးအုံဗျာမျှုံးစုံဗျာသောမ်းစုံဗျာ။	can-daw ow paa-hom lae kho-nung ma how khaa say gum khaa.

TRAVEL

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
Can you show me my location on a map?	သူတေလို၍, ရာဝ်; ထိန်မြိုင်းမွှဲ, စုံဝါးယူ, ဂျီလှုံးရှု?	sue day jee sigh hang-lin-moeng mog khaa waa you gaa low lie haa?
Can you send word that I am alive?	သူတေသူ၍, စာဝ်, ငောင်းဝါးအုံချိန်ယူ, ထံးရှု?	sue day song cow ngao waa khaa ben you lie haa?
How far is it to friendly territory?	ထိန်ထံးဆွဲ့, စာဝ်းယူ, ဘီရှု?	lin-laen fi how you gai haa?
Can you take me there?	သူတေပါးစုံဗျာ, ဂျီအေန့်လှုံးရှု?	sue day ba khaa gwa ga nan lie haa?
If you cannot take me, will you give me directions?	ပေါးသူပုံးတင်းစုံကမ်, ထံး သူတေတယာတိုးဆောင်းဥ္မာစုံရှု?	baw sue ba dung khaa am lie, sue day laad nae taang-gwa khaa haa?
Is it safe to travel now?	ပေါးဥုံးရိုင်းလိုင် တေမီးဖော်ရှု?	baw gwa moe-leow day me pie haa?
Which way do you advise me to travel?	သူစဆို့စုံဗျာ, တင်းလှုံး?	sue nae how khaa gwa taang-lau?
How can I travel?	စုံတော်, တင်းသင်?	kaa day gwa taang sang?
Automobile	ဘုံ	gaa?
Train	ရထား	rathaa?
Boat	ရှိုင်း	huea?
Cart/Wagon	ဇယ်	law?
Pack Animal	သတ်းတင်း	sut-dang?
On Foot	ဓယ,	lae?

UNFRIENDLY

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
What types of troops are in the area?	မီးတပို့သိုးသင်းရွှေ့?	Me dup soek sung ga ni?
Are they army troops?	စပ်ပို့ရှိုင်းသိုးသင်?	Cow ben gon soek sung?
Are they militia?	စပ်ပို့တပို့သိုးသင်?	Cow ben dup soek sung?
Have you noticed any increase of troops or patrolling?	သူရှေ့ရှေ့သိုးစလေးကာအောင်လှုံးလိုင်းရွှေ့တိုင်းရွှေ့တူတိုးဆမ်လို့ ဝိုင်းပုံ့မားရှု?	Sue hung on soek lae gaan-lae-lep-pau-ting-pau-doi nam-leu mue-bone-maa haa?
When do they patrol?	စပ်စလေးလိုင်းရွှေ့တိုင်းရွှေ့တူလို့မြိုင်းလှုံး?	Cow lae-lep-pau-ting-pau-doi mue-lau?
Are you aware of others like me?	သူရှေ့ကဗျာအောင်မြိုင်းစုံရှု?	Sue huu-jak gaw un moen khaa haa?
Can you take me to them?	သူတေပါးစုံဗျာ, ရှုံးစာဝ်လှုံးရှု?	Sue day ba khaa gwa haa cow lie haa?

VOCABULARY

ENGLISH	SHAN	SHAN PHONETIC
Hello	မှု,သု၏စား	mau sung kha
Goodbye	မှု,သု၏စား	mau sung kha
Thank you	တူမီးစား	zome khaa
Please	နီဆီးတေားစား	can taw khaa
Ammunition	မာဂ်,ချွဲး	maag gong
Armed Vehicle	ကုပ္ပါဒီးတိတီးလဝီး လားရှုံးအောင်း	ga doek dit jup laag naag
Checkpoint	တုတ်,တိတ်,တုတ်း	jut jade doi
Day	ဂာင်းဝန်း	gaang one
Danger	ဇော်	pay
Desert	ဂန်,တာဗျားယျာသီး	gun taa yaa sigh
East	တာင်းဘွဲ့	taang awg
Evening	ဂာင်းမြစ်	gaang come
Food	တာင်းဂိုၣ်	taang-gin
Good	ထိုး	lee
Bad	ကာမ်းလိုး	um lee
Here	ဂါးအုံ	gaa ni
Hour	ဂုဏ်းမြင်း	jua mong
Kilometer	နီးလုပ်,နီးတိုး	gilometer
Knife	မိတ်း	mit
Leader	ဖုံးကွွဲး,ဓိုး	pooh awn ho
Medicine	ယှားယှာ	yaa yaa
Men	ဂုဏ်းတုံး	gon zai
Women	ဂုဏ်းရှိုင်း	gon ying
Minute	မိမိတ်း	minit
Morning	ဂာင်ၣ်	gaang now
Mountain	ထွေး	loi
Night	ဂာင်ၣ်ၣ်း	gaang khuen
North	တာင်းဘောင်း	taang hawng
Pass	သီဆီးတာင်းစာမ်းထွေး	sen taang khaam loi
Pistol	ခွင့်းပွတ်း	gawng bot
Radio	နိုင်းသူင်း,သီၣ်	khuang song seng

River	ဓမ္မးသေမ့်	mae nam
Road	တာင်းကူး	taang kaa
Shelter	တီးပိုင်းယူး	tee boeng you
South	တာင်းတုံး	taang tau
There	ဂုံးဆောင့်း	gaa nan
Valley	ခုံး	khoom
Village	ဝါၣ်း	waan
Water	ဆမ့်း	nam
Weapon	ခွင့်းမျိုးယိုင်း	gawng kho yue
West	တာင်းဘုံး	taang tok
Yes	ဇုံး	jow
No	ကမ်း,ဇုံး	um jow
1	ဆိုင်း	Nueng
2	ဘွဲ့င်း	Song
3	သာမ်း	Sam
4	သီး	Si
5	ရား	Ha
6	ဟိုး	Hok
7	ကိုတ်း	Jet
8	ဒိုတ်း	Baet
9	ဂင်းး	Gao
10	သိုးး	Sib
20	သာစ်း	Sao
30	သာမ်းသိုးး	Sam-sib
40	သီးသိုးး	Si-sib
50	ရားသိုးး	Ha-sib
60	ဟိုးသိုးး	Hok-sib
70	ကိုတ်းသိုးး	Jet-sib
80	ဒိုတ်းသိုးး	Bat-sib
90	ဂင်းသိုးး	Gao-sib
100	ဆိုင်းပာ်း	Nueng Bak
500	ရားပာ်း	Ha Bak
1000	ဆိုင်းနိုင်း	Nueng Hang